

ligt i, at de tvende Sager kunne faae forskjelligt Udfald. Derimod forekommer det os ubestrideligt, at Lovforslagets Ordning ikke alene vil forøge Antallet af Eyendesager ikke uvæsentligt, og derfra bør man dog ikke ganske se bort, men at den navnlig vil volde Husbonden megen Besvær med at møde som Vidne under den offentlige Politisag, og denne Anse skjønnes ikke at kunne sjernes med den Bemærkning, at han kan underkaste sig Eyendets Forlangende, selv om det er nok saa uberettiget, thi det er jo i saa Tilfælde hans Ret at negte at annullere Paategningen, og det er denne Rets Nydelse, han kun kan opnaa med ikke ringe Besvær. For at afhjælpe denne Ulempe, tillade vi os at foreslaa, at Eyendet i Tilfælde af Husbondens Begring først skal henvende sig til vedkommende Forligsmægler, hvorved det opnaaes, dels at der kommer en Forhandling i Stand mellem det og Husbonden, som tør forventes i mange Tilfælde at ville føre til en mindelig Afgjørelse, dels at Husbonden kommer til Kundskab om Eyendets Intention og derved faar Afgang til at oplyse Politiet om Sagens Sammenhæng, hvilket kan faae Betydning, naar det tillige foreskrives, at Politiet ikke ubetinget skal efterkomme Eyendets Begjæring om Paategningens Annullering, men kun naar det under et optaget Forhør ikke befindes, at den er klarlig ubegrundet. En meget væsentlig Indvending turde det endelig være, at Straffen efter § 8, 2det Stykke, hvis dette forløb uforandret, i særdeles mange Tilfælde ikke vilde komme til Udførelse, forbi Eyendet, hvor det bryder Forholdet uden al Grund eller i alt Fald selv skjønner, at det under den offentlige Politisag ikke vil undgaa Bøde, ved at forlade Retsfredsen søger at unddrage sig Forsøgningen, hvilket som oftest vil lykkes det, naar man gaar ud fra, hvad der er hævdet fra Ministerens Side, at Dommeren eller Politimesteren ikke i dette Tilfælde er besejret til at foranstalte nogen Efterlysning, altsaa vel heller ikke til fra Landets Politivirgheder at begjære sig Underretning meddelt om Eyendets Opholdssted. Politiet vil allerminst have Midler til at forebygge, at Eyendet unddrager sig Forsøgningen, naar Paategningerne skulle kunne hæves paa Landet af Sognesogden — hvad vi dog ogsaa i alle Tilfælde ville fraraade — men ogsaa hvor det er Politimesteren, der hæver den, og hvor han tillige er Politidommer, kan der gennem Eyendets personlige Møde — hvilket jo forresten end ikke er foreskrevet — ikke opnaas Videre end et foreløbigt Forhør og en Tilføjelse til at møde ved Sagens næste Foretagelse, og der bliver saaledes tilstrækkelig Tid og Leilighed for Eyendet til at rømme. Gjør Eyendet dette, og Dommeren ikke tilfældig faar Kundskab om dets nye Opholdssted og altsaa ikke kan faae den fornødne gjentagne Indkaldelse iværksat, vil det ikke kunne idømmes Bøder, og Politisagen maa enten hæves eller henstaa uaf-

gjort. Denne Mangel ved Ordningen anbefale vi at afhjælpe ved en Bestemmelse om, at Eyendet, naar det unddrager sig den offentlige Forsøgning, ved at forlade Retsfredsen uden at opgive sit nye Opholdssted, skal dømmes efter de foreliggende Oplysninger, hvilket da i Reglen vil sige det Samme som efter den af Husbonden givne Forklaring. — Da en Begjæring fra Husbondens Side om, at den offentlige Politisag hæves, efter den gjældende Ret ikke kan tages til Følge, saasom Sagen er anlagt af Dommeren af egen Drift efter Lovens Bud, og Forsøgningen, som er i det Offentliges Interesse, ikke kan fratages af den Private, der ei heller har begjært den, men det paa den anden Side maa anses ubetænkeligt, at lade Husbonden raade over Sagens videre Forsøgning, forsaavidt det stiller sig saaledes, at Tiltale ikke bliver at reise mod ham selv, tillader Udvalget sig derhos at foreslaa en Tilføjelse, der betingelsesvis hjemler Sagens Ophevelse paa hans Begjæring.

Til § 9.

Lovforslaget vil ved Hovedbestemmelsen i denne Paragraf, forsaavidt den aabner Husbonden Afgang til offentlig Forsøgning af Sager mod Eyende for at forlade Tjenesten uden lovlig Grund og til Bødestraffens Forhjælpelse, raade Bod paa den Forrykkelse af hans Retsstilling, „som er bewirket dels ved Befolkningens større Bevægelighed i det Hele dels ved de i den senere Tid foregaaede Lempelser i de om Retsvaang mod Eyendet tidligere gjældende Bestemmelser, særlig Loven om Bøders Afsoning af 16de Februar 1866 og Konkursloven af 25de Marts 1872 §§ 160 og 161“; forsaavidt den giver Eyendet en tilsvarende Afgang, saa er dette formentlig bygget paa et Ligeledshensyn, der dog ikke synes os begrundet, saasom der ikke er foregaaet en lignende Forrykkelse af Eyendets Retsstilling.

Et Medlem af Udvalget (Kier) kan ikke forsjøne sig med de Bestræbelser, der gaa i Retning ad Indførelse af offentlig Forsøgning af Sager, i hvilke der alene handles om Rørelse af private Rettigheder og Brud paa Kontraktforhold: jo flere Retskrænkelser man i Strid mod deres sande Karakter paatrykker Stempel af at være Forførelser mod det Offentlige, uagtet de ikke indeholde en egentlig Rørelse af den offentlige Orden, desmere taber saadan Stempling sin Betydning paa de Omraader, hvor den efter Retsbrudets Beskaffenhed hører hjemme, og desmere sløves den almindelige Bewidsthed i Henseende til Betydningen af at underkastes offentlig Tiltale. Og vil man i Overgangen fra den private til den offentlige Retsforsøgning se en Begunstigelse af den Forurettede, maa det paa den anden Side erindres, at hans Stilling deterioreres ved at fornødent Bewis tilveiebringes lettere under den førstnævnte end under den sidstnævnte Procesmaade,